

Nro 25.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Septembernek 23-dik napján 1794.
esztendőben.*

B É T S.

E mostan folyó Septembernek 14 ik napján, eggy *Rouland Henrik* nevezetű Kis-Mártoni Zsidó lakos, *Erhard Jósef* világi pap és Apostoli Protonotarius által, a' *Schönbruni* Cs. K. várnak udvari kápolnájában a' Fels. fő hertzegeknek és hertzeg asszonyoknak jelenlétekben meg kereszteltetett, melly alkalmatossággal *Ferentz, János Nepomok, Jósef, Ferentz Paula, és Paduai Antal* nevet nyert. Kereszt anyja, *Mária Anna* fő hertzeg asszony volt. A' kereszttségnek végbe menetele után, következett szent mise alatt, az urí

vatsorának vétele által is bé iktattatott a' Catholica Anyaszentegyház kebelébe.

Hadi Történetek.

B. *Blankenstein* lovas Generál azt a' jelentést tette *Albert* Saxóniai Kir. herczegnek, e' pedig meg küldötte *Schwetzingeni* fő kvártélyából a' Fels. udvari hadi Cancellariának, hogy *Einsidel* *Wurmser* huszár regementéből való hadnagy, és a' Banatusi *Warasdi* véghelyi regementből való hadnagy *Radulowich* ki ménvén *Bicony* felé portára, 's onnan *Schweigbe* és *Asselbe*, egy prédára ki ment *Frantzia* Commandóra bukkantak, azt vissza üzték, egy embert közzülök levágtak, égyet pedig el fogtak. Azután el foglalván *Radulovich* hadnagy a' *Schweigi* hidat, holott mintegy 60 gyalog *Frantziák* voltak, és által akartak a' *Mosella* vizén menni, velek öfzve puskázott, 's hat embert a' földre terített közzülök. Hanem mások is ménvén a' patriótáknak segítségekre, kéntelen vólt kevés emberével a' *Schweig* és *Föhren* közt fekvő tetőkre vonni magát, holott oly vitézi batorságot mutatott, hogy tellyességgel hozzá nem férhetett az ellenség, 's ortza pirulással ment el onnan. Részünkről egy-néhány ember és ló kapott sebet, de mindegyik türhetőt. Valamint a' fent nevezett hadnagyok, úgy *Wachofy* kaplár, és minden azon történetben jelen vólt köz vitézek ditsiretessen viselték magokat.

Gr. Clerfayt hadi Tármasternek *Fouroni* fő kvártélyából ide küldött jelentése a' jelenvaló hólnapnak 7. 8. 9. és 10 napján esett hadi történeteket foglallya magában, mellyeknek rövid summája ez: Mivel, úgymond *Gr. Clerfayt*, *Pilsen* mellett nagyon meg szaporodott, és szüntelen való mozdulásban lenni tapasztaltatott az ellenség: szükségesnek itilte ő, t. i. *Gr. Clerfayt* a' *Maas* mellett táborozó Cs. K. ármadiának jobb szárnyát meg erősíteni. Ahozképest, *Sept. 8.*

ikán, reggel 8 bataliion gyalogsággal, 12 escadron lovassággal, és 16 táborigyűvel küldötte a' *Fouroni* táborból, B. *Alvintzy* hadi Tárimestert *Mastricht* környékére. B. *Werneck* F. M. Lajtnant, és B. *Kray* General Májor, a' kik már annakelőtte is ott feküdtek az alattok lévő corpsokkal, B. *Alvintzi* kormánya alá tétettek, és hogy annyival könnyebb egymással való egyesülések lehessen a' *Maas* túlsó, és innenső partjain táborozó Cs. K. seregeknek, *Mastricht* alatt, egy táborigyű hidat építetett a' nevezett folyó vizen.

Gr. *Clerfayt* hadi Tárimester arról is tudósította a' Fels. udvari hadi Cancelláriát, hogy minekutánna a' *Condéi* várban feküdt Cs. K. őrizet, a' *Valentziai* őrizettel egyenlő pontok alatt szabadon bocsátatott volna, Sept. 9-ik napján érkezett azzal *Mikovinyi* General Frantzia őrizet alatt, a' *Mastricht* előtt álló Cs. K. vigyázó seregekhez.

Azt is jelenti Gr. *Clerfayt*, hogy a' *Luxemburgi* tartományban, a' *Lahayi* és *Izeli* környékről, *Virtonig* egy Frantzia corpus, egy más corpus pedig, *Longvinál* mind néppel, mind ártillériával öregbítettvén, *Arlonig* nyomultak. A' két Fr. corpus mintegy 5 vagy 6000 emberből álló volt. Már annakelőtte meg jobbitatták magok előtt az utakat, de még sem lehetett előre ki tanulni, melly felé igyekezzenek. Azután következett nap jött világosságra, hogy a' *Mosella* melle, nevezetessen *Aubange* alá mentenek legyen.

Frigyes Belgyiom.

A' *Brédai* kerületnek déli részében *Ettentől* fogva *Dorstenig* 30000 Frantzia telepedett ie. A' *Hollandiai*, *Angliai* és *Hannoverai* égyesült seregek *Bréda* és *Gertruidenburg* közt lévő lineán táboroznak. A' *Yorki* és *Orániai* hertzegek, nem külömben B. *Boliö* F. M. Lajtnant Herzogen-

buschba mentek *Sept.* első napján. *Brédánuk* minden külső városai el égettettek *Geiseau* General és vár *Commendánsa* parantsolatyából, ne hogy oda férkezvén a' Frantziák, magokat azokban el rejtven, ártalmára lehessenek a' belső városnak, és erősségnek. — Benn a' városban fel szedettek a' kövek az uttzákról. Az oda bé kötött szemekkel bé vezéreltetett Frantzia tizt, eggy Hagai levél szérént, nem *Brédának* fel kérettetésére, hanem annak jelentésere ment be, hogy az Anglusok és Hannoveranusok ellen hozattatott szörnyü végzése a' Parisi Conventnek el töröltetett, és már most, valamint más hadi foglyoknak, úgy az Anglusoknak és Hannoveranusoknak is pardon fog adattatni.

A' *Brédaiak* így irnak *Sept. 3-ik* napján. Mai napig még semmi nevezetes dolgok nem történtek, már egészlen megszoktunk a' Frantzia portázóknak katonáinkal való apró tsataiknak nézéséhez, mellyekben mind két részről sok ember elveszti életét, azomban sem egyik, sem más részről semmit nem végzenek. Sokan úgy vélekednek, hogy városunkat nem fogja az ellenség formalis ostrom alá rekeszteni, nintsenek is olly nagy számmal, a' mint eleinte róllok gondolkoztunk. Azomban még is szemen tartya őket a' mi várbeli kórmányozónk *Geusau* General Májor, és maga is minden nap ki szokott menni a' vezedelmes postoknak meg vizsgálására. A' Magistratusnak távol-létében katonai Commissió alatt vagy on városunk és erősségünk, mellynek rendelései szérént kelletik a' lakosoknak magokat viselni. Ez a' Commissió minden nap gyűllést tart a' tanáts házban a' polgarság kerésenek, avagy panaszainak meg hallására, és el-igazítására. Egyfzersmind azt a' parantsolatját is ki hirdettette, hogy minden eleséggel kereskedők, p. o. kenyér sütők, mélfárosok, serfőzők s. a. t. a' kik városunkból ki költöztek, minden halasztás nélkül térjenek vissza honnyokba, külömben minden hatra hagyott jószágaik kótya vetyere fog hányattatni.

Sept. 6-ik napján költ Amsterdami levelek beszélik, hogy a' *Yorki* hertzeg vezérlése alatt 15 ezer *Austriacusok* kaptsoták légyen magokat öszve az *Anglusokkal*. *Gr. Clerfayt* hadi Tármas-ter meg parantsolta a' *Trieri Frantziák* ellen küldetett *Generalisoknak*, hogy minél előbb üsse-nek azokra, 's vegyék el töllök a' várost. (Epen most olvassuk egy *Sept. 12 ik* napján költ *Frankfurti* magános levélből, hogy a' nevezett hólnapnak 10 napján meg verték az égyyesült seregek *Trier* mellett a' *Frantziákat*, és hogy a' várost is el vették töllök. Minthogy a' múlt izombati *Bétsi diariumban* jelentetett hadi történetek *Sept. 10-ik* napjáig érnek, és még is semmi emlékezetet nem tesznek ezen tárgyról, méltán kétkedhetünk a' *Frankfurti* levélnek igazságáról). Ezen fel tételnek szerentsés vagy szerentsétlen ki menetelétől függ a' *Maas* vize mellett táborozó seregeknek vagy előre, vagy hátrabb való menések. A' mint mondatik, általköltözött a' nagy armádia a' *Maas* vizén.

Német Birodalom.

Egy *Koloniai* levél szerént *Mastricht* sem vólt még nagyobb veszedelemben, mint most, hogyha ezt is el talállya az ellenség venni, úgy ósztan a' *Rajna* bal partyán lévő tartomány sem menekedhetik meg kezeiktől. Hogy már régtől fogva el látták azt a' *Mastrichti* lakosok, hogy városok ostrom ala fog vettetni, abból ki tettik, hogy sok tehetősebb lakosok betsesebb portékáikkal más bátorságosabb helyekre költöztek. Melly üres legyen ez a' város, onnan világos, hogy minápában egy itten (ércsd *Kolóniát*) tartozkodó idegen úr *Mastrichti* esmerőséhez irván, hogy ott egy jó és tagas szállást fogadna egy ott mulató uraságnak, illyetén valaszt vett: Kérlek ird meg, mitsoda nagyságu, és a' városnak mellyik részében kíván az az úr magának szállást fogadni, mivel tsak nem az egész várost ki lehet bérbe adni s. a. t.

Aquisgranumból, sőt masunnan is arról tudositatunk, hogy General *Kray* *Mastrichtban* fekvő seregének öregbitésére 8 batallion gyalogság és 6 escadron gyalogság küldetett légyen B. *Alvinzy* hadi Tarmester vezérlése alatt, előre el látván azt Gr. *Clerfayt*, hogy a' Frantziák nem sokára próbát foguának *Mastricht* ellen tenni. A' *Valentziából* vissza jött tilztek beszélették, hogy a' Cs. K. seregeknek onnan lett ki menetelek után minden kapuk bé zárattak, az ott tartózkodott emigránsok fel kerestettek, és töbnire már mind agyon lövették. A' lakosok közül is nem kevesen fogattattak meg, a' tulajdonittatván nékiek leg nagyobb vétkül, hogy a' Fels. Császárt, oda lett be menetelekor rendkívül való örömmel fogadták, sőt hogy ki fogván hintajából a' lóvakat, magok vonták azt a' városba bé. A' ki azóltától fogva vagy valamelly közönséges hivatalt viselt, avagy némünémüképen örvendett a' régi szokás, rendtartás és békesség vissza állításának, haza-árúlónak tartatik, 's mint oliyan kemennyen meg büntettetik. A' *Valentziában* vólt Cs. K. őrizet közül, már is 4500 ember érkezett a' *Fouroni* fő kvártélyba. A' *Condéi* őrizet is *Sept. 9-ik* napján váratott. Ugy hallatik, hogy *Mastricht* környékén nagyon meg szaporodtak a' Frantziák, és hogy 10 naptól fogvást maga *Pichegrü* Fr. General is a' *Tongeri* táborban légyen.

Eggy *Geldriából*, nevezetesen *Venlából* jött levél ezeket beszéli: Még múlt hólnapnak 13-dikán hallottuk *Bredának* bé zarattatását. Az ellenség oda való közelgetésének alkalmatosságával, mingyárt ki tsapott az abban lévő Hollandiai őrizet, és vissza is üzte a' Fr. előre ment sereget; hanem tsak hamar azután 40000 emberrel vették azt körül a' Frantziák. *Aug. 31-dikén* dél előtt 11 órakor, dél után 1 óráig, három Cs. K. kúrirok mentek itten által *Hagába*, és még most is szüntelen járnak ezen keresztiül. A' Cs. K. magazinum parantsolatot vett, hogy *Vennél* tovább ne mennyen, a' város alatt lévő hajók

a' vár bástyain fekvő ágyúknak őrizete alatt vagynak. A' váras körül lévő előfák mind ki vágattak — igen sok pattantyusok érkeztek ide, és hólnap hat ágyúkkal rakott hajók várattatnak. Portázi járó katonáink éjjel nappal vigyáznak a' *Maas* vize partján. — A' Frantziák hozzánk egy jó órányira *Eyndhoven* alatt tanyáznak, gyakran öfzve akadnak egymással a' Hollandus és Frantzia tábori vigyázok. Az Anglusok és Hannoveranusok még is *Hinton* mellett, *Herzogenbuschtól* egy óránnyira fekülznek, hanem bagáziájok által vitetett a' *Maas* vizén. Minden héten 300 ökör megyen itten által Cs. K. katonák fedezése alatt, 's *Mastricht* felé hajtatnak. Ebben a' szempillantásban erős ágyúzást hallunk, de nem tudjuk, mellyik részről jő hozzánk a' hangja s. a. t.

Egy *Sept. 9-ik* napján költ *Aquisgranumi* levélből azt olvassuk, hogy néhány napoktól fogva szüntelen való mozdulás tapasztaltatott a' *Foureni* fő kvártélyban; hogy B. *Alvintzy* hadi Tár-mester vezérlése alatt 8 batallion gyalogság, és 12 escadron lovasság ment *Kray* General segítségére; hogy *Werneke* General is oda parantsoltatott corpusával marsirozni; hogy *Mastrichtban* B. *Alvintzy* fog lenni a' kórmányozó; és hogy ma vagy hólnap véres ütközet esik a' két hadakozó fél közt, mellytől fog *Hollandiának* szerentséje és szerentsétlensége függeni; hogy a' Cs. K. seregeknek *Maas* vizen lett által meneteleknek alkalmatosságával 39 emberünket, ölt és sebesített meg az ellenség ártillériájának tüze. s. a. t. Epén jókor jött ez a' segítség, másként az ellenségnek soksága miatt, ki gázolhatatlan veszedelembe esett volna *Kray* General corpora. *Latour* és *Lilien* Cs. K. Generalok vissza mentek a' *Karthausba* (*Lüttichnek* *Maas* vizén innen fekvő külső városába), a' honnan szüntelen szemem tartyak az ellenségnek mozdulásait. *Jourdan* Frantzia Generálnak fő kvártélyja *Tirlemont* r lett *Leau* nevű helységben vagyon, holott entő-

képen bé sántzolták magokat a' Frantziák. A' *Sambre* és *Maas* vizei körül fekvő ármádiájok 15000 emberrel öregbítettett, azok között, a' kik ennélötte *Valentziát* és *Condét* bé zároltatva tartották. A' *Condéi* várban feküdt Cs. K. orizet ma reggel érkezett ide, 's hólnap *Koblentzbe* fog marsirozni.

Albert Saxóniai Kir. hertzegnek jelentése szerint, 9198 lovasok, és 55179 gyalogok vagynak kormánya alatt a' Német Birodalombeli seregek között; más seregektől pedig 5383 lovasok és 24783 gyalogok. Ezek közt vagynak a' *Blankenstein* lovas General, és a' *Hohenlohe* örökös hertzeg és Prussus General Lajtinant corpussai is. A' Rajna mellett imitt amott táborozó Prussiai ármádia, mind öszve 16 gyalog regementből, 10 batallion könnyü gyalogságból, 85 escadron lovasságból, az első gárda batallionból, 1 batallion gyalog vadászokból, és mintegy 1600 főből álló patantus seregből áll, mellyek mind öszve 50 ezer emberre mennek, ide számlálván a' *Hohenlohe* örökös hertzeg corpussát is. A' Brandenburgiai Választó Fejedelem, t. i. a' Prussiai király, tudtára adatta a' *Ratisbonai* imperialis diaetának, hogy a' Lengyel Országgi zenebonák miatt contingentijánál, az az, a' réá, mint Német Birodalombeli V. Fejedelemre esett hadi seregnél többet nem adhat a' Frantziák ellen.

Olasz Ország.

A' *Corsicai* és *Caprajai* vizeken sok Frantzia zsákmányozó hajók úszkálnak, a' kereskedést akadályoztatták, és már is sok Anglus, Spanyol, és Portugalliai kereskedő hajókat rablottak el.

A' *Don Langára* kormánya alatt lévő Spanyol flotta, melly magát a' *Hotham* Anglus Admiral flottájával öszve kaptsolván, eggy darabig *Provinciának* partjai körül úszkált, és a' *Juaní* ki kötő helyben lévő Fr. flottát blockirozta, avagy

bé zárva tartotta, hirtelen parantsolatot vett a' *Barcellonai* ki kötő helybe való menetelre. Aug. 13. ik napján a' Spanyolok és Frantziák közt történt viadal, és az elsőbkeknek megverettetések után, a' *Rosasi* ki kötő helyet is el foglalták az utólsóbbak, és már annyira előre nyomúttak *Katalóniában*, hogy annak nevezetes városa és ki kötő helye *Barcellóna* is veszedelembe forogjon. *Mindezeket a' Bécsi Diariumból olvastuk.*

Nagy Britannia.

Londonból illyetén foglalatú levél érkezett hozzánk: „Lord *Howe* úgymond, az ellenkező szelek miatt, még most is a' sz. *Ilona* ki kötő helyében (*Spitheadtől* nem messze) múlat flottájával. Tegnap érkezett ide *Bétsből* Lord *Spencer*-nek első kurirja, tellyes reménységgel vagyunk, hogy a' *Római Császár*, udvarunkal éggyezőleg, és tellyes erővel fogja a' *Frantziák* ellen való háborút folytatni. *Gr. Mercy d'Argenteau*-nak halála semmi akadályt nem okozott ezen sarkalatos dolognak folytatásában. A' *Császárnak* királyunkhoz saját kezével irt és küldött levelét *Gr. Stahrenberg*, ide való *Cs. K.* követ adta kézhez. Még most is sok lakosok bujdosnak innen ki, 's mennek *Amerikába*, töbnire olyanok, a' kik *Angliának*, a' mostani környülállásokhoz képest meg szorittatott szabadságával meg nem elégedvén, nagyobb szabadságot reménylenek az *Américai republicában*. Eggy *Londonban*, *Aug.* végén közönségessé tétetett lista szerént, *Febr.* első napjától fogva, *Aug.* első napjáig 67 *Frantzia*, 13 *Svéciai*, 11 *dániai*, 1 *hollandiai*, 1 *prussus*, 2 *Américai*, eggy szóval, 96 hajókat vettének el a' *Brittusok*. Ellenben 236 *Anglus*, 32 *Hollandus*, 4 *Svecus*, 5 *Portugallus*, 3 *Prussus*, 5 *Américanus*, és így, mind öszve 288 hajok estenek *Frantzia* kézbe. Múlt 1793. ik elztendőben, *Februariustól* fogva első *Augustusig*, 299 *Frantzia*, és 81 más nemzetbeli hajókat foglaltak el az *Anglusok*; a' *Spanyólok* 21 *Frantzia* és 9 más hajókat;

a' Hollandusok 2 Frantzia hajót. Ellenben a' Frantziák 568 Anglus és 120 más nemzetbeli hajokat. Következésképen, az éggyesült hatalmaságok 412 hajokat nyertek másoktól; a' Frantziák pedig mind öszve 688-at. Ez a' lista szórúl szóra bé vagon iktatva a' múlt szombaton dél után költ Bétsi diariumba, a' 2730. ik lapon.

Sept. első napján sok ágyú ropagások által tetetett Londonban közönségesse, *Calvi* erős várának az Anglusok által lett el vétetése, melly azután következett napon hosszasan le vólt iratva ad udvari újság levelekben is. A' Brittusok részéről *Stuart* Generál Lajtinánt, a' Frantzia respublika részéről pedig *Casabianca* divisionalis Generál készítették a' capitulátiót, mellynek rövid summája e' vólt: 1. hogy a' Frantzia őrizet minden tábori betsüllettel mennyen ki a' nevezett várból, 's vitetessen Túlonba. 2. Az ott találtatott artilleria és magazinum legyen a' Brittusoké. 3. A' kiknek tettzeni fog *Calvi* lakosai közül, szabadosan el mehetnek a' Frantzia seregekkel Túlonba. Calvinak egész ostromoltatása alatt, 2 kapitány, 3 alsóbb rangú tisztt, és 25 köz ember hótt meg; 4 kapitány, 4 alsóbb rangú tisztt, és 52 köz ember esett sebbe. A' *Calvi* ki kötő helybe találtatott Frantzia hajókat is el foglalták az Anglusok. *Hood* Admiral, és a' kórmánya alatt lévő tisztek, a' kik a' közép tengeren való hofszas szolgálatyok által nagyon el lankadtanak, sőt sokan betegségbe is estenek, vissza térnek Angliába, és *Sir Hyde Parker* megyen *Hood* helyére. A' közelebb napkeleti Indiából vissza tért kereskedő hajókról 1500 matros, az az, hajos legény vitetett el a' *Howe* Flottáján való szolgálatra. A' Londoni cabinet szüntelen való gyűléseket tart, mellyek a' Frantziák ellen való háborúnak további folytatását, tárgyazzák.

Sept. 2. ik napján két posták érkeztek Spanyól országból, nevezetessen, a' *Corunna* ki kötő helyből Londonba, a' mellyek által *Biscája* ne-

vezetes ki kötő helyének *Sebastianopolisnak* Frantziák által lett el foglaltatása meg erősítetett, holott egynéhány Anglus hajók is Frantzia kézre jutottak. A' papság, a' nemesség, és a' nevezetesebb kereskedők még a' város fel adattatása előtt ki költöztek abból. Onnan 10000 embert, és sok ártillériát küldöttek a' Frantziák, ugyan Biscájának népes, nevezetes és gazdag városa, *Biliau* ellen.

Lengyel Ország.

A' mit már előre is lehetett a' környülállásokból gyanítani, immár bé tellyesedett. *Sept. 6* ik napján félbe szakasztotta a' Prussziai király armádiája *Warsóviának* ostromát, mellyet ekként ad elő egy *Berlini* tudósítás, 's ez után a' *Bétsi* udvari diarium is. Azonközben, *úgymond*, hogy a' *Warsóvia* előtt táborozó Prussiai armádia, fardhatatlan munkai, 's nevezetesen múlt hólnapnak 26 és 28 ik napjain ellenségein vett diadalmi után egészen az utolsó redutáig nyomtá volna a' Lengyel insurgenseket, és már a' városnak el vétetésénél egyéb hátra nem lett volna: ime egyszerűben igen veszedelmes insurrectió támadt a' déli Prussziában, melly a' *Warsóviaiaknak* titkos ingerléseik, hazug igireteik, és a' szabadságról való hetytelen gondolatok által gerjesztetett. Ez az insurrectió, avagy pártosság olly hamar láb-
ra kapott, hogy az apróbb nemességnek nagy része, néhány nevezetesebb embereknek vezérlések alatt lóra ült, és azokat a' jobbágyaikat, a' kik előbbi szolgálatjoknak nyomó igájától meg szabadítottván, tsendességben éltenek mostani bölts és kegyelmes királyoknak királyi pálczája alatt, erőszakosan fel háborították. Ezek tehát különbözőnemű fegyverrel, sőt meg ártillériával is fel fegyverkézvé öszve adták magokat, azokat, a' kik velek tartani nem akartak, fenyegetésekkel kényszerítették, sok helyeken akadztófákat állítottak fel, sok városokat fel prédáltak, az ott találtatott királyi kasszát, és tisztviselőket el

rablották, néhány apróbb katona comandókra rajtok ütöttek, lötték, vágták, ölték, a' lisztes és gabonás táraikat, sőt még Silésiának néhány szelső helységeit is fel gyújtották, az ország útyain tolvajok módjára rablottak, és pusztítottak, a' posta járásokat kétfelé vágták, és ambar imitt amott hatalmas ellentállókra találtanak légyen is, még is mindazáltal tsak ugyan módot talál-
tak, *Graudentztől* a' *Vistula* vizén *Warsóvia* felé ment, 's tábori munitióval meg terheltetett 11 hajóknak el foglalására. Illyetén környülállások közt, egész déli Prussia, és Silésiának véghelyei is végső el pusztításnak tárgyaúl lévén ki tétet-
tetve, az el vesztett munitiókat is, a' fegyveres tárnak távoly létele miatt nem lehetvén rövid idő alatt ki pótolni, következésképen az ellenségnek battriait és erősségeit, úgy a' mint kellett volna, rontani: arra határozta meg magát ő Prussiai Felsége, hogy *Warsóviának* további ostromát félbe szakassza, kedvezőbb időkre halassza, egész ármádiájával egygyütt *Sept. 6. dikán Raszinba* mennyen, 's egygy olly helyet válasszon hadi se-
regeinek, holott alkalmatos eszközökhöz nyúl-
hasson a' déli Prussiában támadott zenebona tü-
zének egyszeriben való meg óltására, és az azt
tamasztóknak, és gerjesztőknek meg büntetésekre.
A' *B. Fersen* kórmánya alatt lévő Orosz hadi se-
regek is *Piacseznáig* vonták még a' nap magokat
vissza s. a. t.

Egygy *Sept. 4. ik* napján költ *Poseni* level be-
széli, hogy *Diettert*, *Obester*, azon városnak com-
mendánsa egygy, granatéros batallionnal, 's egy-
néhány száz vasasokkal, dragonyosokkal és hu-
szárokkal, 's három ágyúval *Gnesnába* marsiro-
zott, az ott lévő *confoederatusok* ellen. Oda
indúltak *Manstein* General és *Székely* *Obester* is
az alattok lévő seregekkel (és így nem igaz, hogy
Székely *Obester* oroszva meg ölettetett volna), de
sem egygyik, sem másik nem lephette meg őket,
mivel mihélyt értesekre esett a' Prussusoknak
menetelek, mingyárt széllyel oszlottak, és ma-

gazinumaiknak, 's ártillériaiknak hátra hagyásával a' sűrű erdőkbe rejtették el magokat, a' hol lehetetlen lett volna a' rendes katonaságnak hozzájuk férkezni. És így minden akadály nélkül bé mentek a' Prussusok *Gnésnába*, 's nagy örömmel fogadtattak a' lakosok által.

Szekely Obester következő proclamatiót küldött a' déli Prussiának kormány székeihez: Tettzett, *úgymond*, ő Felségének a' királynak, a' déli Prussiában véletlenül támadott zenebonának le tsendesítésére engemet elegendő gyalog 's lovas sereggel, és ártillériával küldeni, és nékem kegyelmessen meg parantsolni, hogy minden kormány székeket serkentenék hivatalyaiknak folytatására, egyzersmind minden egyházi és világi, felsőbb és alsóbb rangú előjároknek következő pontokat adnék tudtokra: 1. hogy valaki fegyverben találtatik, akárki légyen az, minden törvény és halasztás nélkül, vagy le vagattasson, vagy fel akasztasson. — 2. Minden fő embereket, akár papi, akár világi rendből valók légyenek azok, a' kik okai és indítói ezen zenebonának, vagy mingyárt fel akasztassam, vagy hóltig való sántz ásásra küldjem, és hogyha feleségeik is részeseültenek ezen vétekben, azokat is hasonló büntetés alá rekeszszem, és minden öröksegeiktől megfoszszam. 3. Minden gyanús személyeket, akár mélyik nemből valók légyenek azok, fogattassam meg, 's küldjem valamelyik várba rabságra. 4. Hogyha valamelyik nemesnéi, papnál, avagy csak jószágaikban is valaki találtatni fogna az insurgensek között, és őket, vagy maga a' birtokos úr, vagy annak tiszttviselői, vagy nékem magamnak, vagy a' leg közelebb való comandónak, vagy valamelyik polgari tanátsnak által nem adja, sőt el tagadja, és el rejtezteti, nemtsak köteles leszen az olyan nemes, a' vagy pap az okoztatott kárnak ki pótolására, hanem ennekfelette, a' körülállásokhoz kepest, halálra büntettessen. 5. Minden vallásbeli pap köteles leszen megyéjenék, betsületének, és jövedelmének vesztesége alatt,

ezen királyi parantsolatot minden vasárnapokon, és innep napokon megyéjében ki hirdetni s. a. t.

A' déli Prussiai fő kórmány szék is illyetén királyi parantsolatot hirdettetett ki a' királynak különös parantsolattyára a' lakosok közt: 1. Mint-hogy egy hiv jobbágy sem köteles más idegennek, hanem egyedül törvényes ura parantsolattyainak engedelmeskedni: ahoz képest egy magistratusnak, és egy birtokos úrnak sins jussa a' lakosokat és parasztokat pártosságra indítani, sőt inkább köteles magát az illy törvénytelen parantsolatoknak ellenébe szegezni. 2. Ahoz képest minden várasi és falusi lakosnak déli Prussiában, az ő Felsége nevében keményen meg parantsolatik, hogy az insurgenseknek se embert, se lovat, se fegyvert, se pénzt, se kenyeret, se eleséget ne adjanak, sőt azokat, a' kik ezt mi veléndik, illendő helyen vagy vádollyák el, vagy adgyák kézbe. 3. Kiváltképen, pedig a' parasztság arra intettetik, hogy ne engedje magát az insurgensek fényes, de tsalárd igiretei által meg vakittatni, mellyet ha miveléndenek, mind az örökös szolgálat alól ki fognak vétettetni, mind vallásoknak szabados gyakorlásában meg hagyattatni. Sőt még azoknak a' parasztoknak is, a' kik már meg engedték magokat az insurgensek által vakittatni, hogy ha fegyvereiket le tézik, és honnyaikba vissza téréndenek, királyi kégyelen és védelem igirtetik. *Posenben Aug. 31. ik napján 1794. ik esztendőben.*

Magyar Ország.

Sáros Vármegyéből Aug. 25. napján. A' Kükömezői határban, *Aug. 6. ik napján,* 5 Devins regementebeli Oláh desertorok, este felé két kunyhót fel prédálván, az utólsobban talált juhász által magokat éjjel a' helységbe vezettetni parantsolták, olly fel tétellel léven, hogy az ottan lakó uraságnak jószágait is fel dulhassák. Azomban a' juhász rövidebb uton bé küldvén egy pos-

tát az ott lakó fő szolgabíróhoz, jelentést tett a' desertoroknak szándékjokról. Ez is kötelessége szerént leg ottan rendeléseket tett, egynéhány izmos falusi embert eleikbe ki küldött, a' kik ölzve akadván a' falun kívül az említett desertorokkal, kényszerítették őket, hogy adnák fel magokat. De ezek nemcsak nem engedelmeskedtek a' paráztoknak, sőt inkább keményen védelmezték magokat, nállok lévő fegyvereikkel, 's meg is sebesítettek egynéhányat a' paráztok közül. Lárma esvén a' helységben, a' harangok meg vonattak, a' község ölzve szalatt, a' desertorokra rohant, és minnekutánna sok ütések és sebek által el fárasztották vólna őket, mind az ötöt el fogtak, kiknek ketteje a' kapott sebben egynéhány óra múlván a' lelkét ki fujta, hárma pedig *Kassára* küldetett, a' kik kérdésre huzattatván meg vallották, hogy rajtok kívül még húszan legyenek egy tolvaj társaságban.

Elegyes Tudósítások.

Talám ugyan soha sem vólt *Trier* városa szomórubb körülállások közzé helyhezttelve, mint most. *Aug. 20* ik napján 600 szekeret kívántak a' körül belől fekvő helységektől a' *Frantziák*, mellyek következett napon ki álván, borral, kenyérral, lisztel, posztóval, börrel, vászonnal, vassal s. a. t. meg rakattatva, *Frantzia Országba* küldettek; de a' mellyek közzül egynéhányat el csiptek a' magyar huzárok. A' *Treviri* fő templomot, mellybe eleinte lovaikat kötötték, már most magazinumá változtatták által, mellybe az általok gyűjtetett gabonát ki nyomtattyák. *Trier* városától magától hat millió livrát kívántak a' *Frantziák*. Ugyan ott erőssen bé sántzolták magokat.

Jourdan Fr. Generálnak készüléteiből azt lehet sajditani, hogy ő a' *Maas* mellett táborozó seregeinkre akar ütni. Ide 's tova való mozgulásai azt mutattyák, hogy a' *Limburgi* hertzeg-

ségen akar által rontani, és ármádiánkat alkalmas tábor helyéről ki mozdítani. A' Frantzia ármádiának nagyobb része *Hui és Lüttich* közt fekszik.

Erdély Ország.

Mélt. Gróf *Mikes János* Úr helyébe, az Erdélyi Kir. Táblára méltóztatott ő Felsége, ugyan azon Kir. Táblán, szám felett való Táblá Birót, *Tamásfalvi Túry József* urat, rendes Táblá Biróvá tenni; az ottan vólt Protocollista, K. Szentléleki *Kozma János* urat pedig, 400 forint pensióval nyugodalomra botsátani.

Jelentés.

Tekéntetes Nemes Mosony Vármegyében, *Parendorf* nevezetű helységben lévő Királyi Posta Hivatal eladattatik; következésképpen, a' kinek szándéka vagon, ezen Postai Hivatalt megvenni, akár *Parendorfon*, az Postai Hivatalnál; akár pedig *Szabad Királyi Komárom Várossában*, a' meghalálozott Posta Mester *N. Kelecsényi Mihály* Úrnak Özvegyénél magát jelentheti.

Ezen Postai Hivatalnál, a' *Bécsi, Posonyi, Sopronyi, Györi, és Horvát Országban* vezető országos utak, mindnyájan ölzve ütköznek; 's e' szerezént az utazók sokan lévén, a' Postai Hivatalnak, nagyon szep hasznót szoktak bé hajtani. Vagon meg lehetőse épület, mellyben találkoznak három szobák, két kamarák, két istálló, mellyek közzül egyik nyóltz lóra, a' másik pedig négyre elegendő. Vagon egyg ökör-istálló is. — Ezen kívül vagon egy fél fedeles kotsi; egyg Posta, és egyg ordinári kotsik, két gazdasághoz való paraszt-kotsik, ekék, vas-fogasok; egyg szóval mind azok, a' mellyek, a' paraszt gazdasághoz meg kívántattnak. — Tiz, ló két ökör, annyi szántó-földek tizenkilentz darabokban, hogy ezen földeknek fele, ugarúl hevervén leg-alább is minden esztendőben el lehet-vetni száz-húsz mérőt. — Vagynak még két jó nagy kertek is, a' Postai funduson kívül, a' mellyeket, a' meg-vejendő, úgy használhat, a' mint ő nékie tettik. —